

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Historycznych

Zespół Badań Egodokumentalnych

Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Toruniu

Stowarzyszenie Archiwistów Polskich Oddział w Toruniu

**O tych, którzy stoją w cieniu – rodzina, przyjaciele, organizacje
i ich znaczenie w biografiach naukowców**

23-24 kwietnia 2026 r.

Wydział Nauk Historycznych UMK, ul. Bojarskiego 1, 87-100 Toruń

23 kwietnia 2026 r. (czwartek)

23 kwietnia 2026 r. (czwartek)				
8:30-9:00	Rejestracja uczestników			
9.00-9.30	Otwarcie konferencji – Sala Rady Wydziału Nauk Historycznych C.0.39			
Sesja plenarna – Sala Rady Wydziału Nauk Historycznych C.0.39				
9.30-9.50	Hadrian Ciechanowski (UMK)	Rzecz o tym, czego prawie nie widać – obszary przemilczenia we wspomnieniach akademików		
9.50-10.10	Janusz Bonczkowski (AP w Toruniu)	Nie tylko profesorowa. Helena Halecka – towarzysza życia prof. Oskara Haleckiego		
10.10-10.30	Kamil Łuczaj (UŁ)	Biograficzne doświadczenie stawania się polsko-amerykańskim profesorem (1970–2020). Analiza roli „znaczących innych”		
10.30-11.00	Dyskusja			
11.00-11.20	Przerwa kawowa			
	Sesja 1 – sala AB.0.08		Sesja 2 – sala C.0.39	
11.20-11.40	Piotr Świerkowski (UMK)	Wojciech Kętrzyński jako mistrz, przyjaciel i „pomocna dłoń” w działalności naukowej Stanisława Kujota	Joanna Szewczyk (UJ)	Autoetnografia i mikrohistoria. O „Księdzu Kaingbie, moim dziadku” Ewy Kraskowskiej
11.40-12.00	Piotr Budzyński (UŁ)	W cieniu mistrza – wykładowcy nieuznawani za mistrzów w autobiograficznych narracjach historyków	Marta Kurkowska-Budzan (UJ)	Wszyscy domownicy profesora Jerzego Manteuffela. Relacja pokojowej Marii Wiśniewskiej
12.00-12.20	Szymon Bauman (UAM, Biblioteka Raczyńskich)	Listy studentów i uczniów do profesorów Uniwersytetu Poznańskiego jako źródło do poznania wyjątkowej relacji w latach międzywojennych	Agnieszka Zielińska (UMK)	Kobiety i ich świat. Naukowszynie z Wydziału Nauk Historycznych UMK we wspomnieniach własnych i otoczenia
12.20-12.50	Dyskusja		Dyskusja	
12.50-14.00	Przerwa obiadowa			

	Sesja 3 – sala AB.0.08		Sesja 4 – sala C.0.39	
14.00-14.20	Jolanta Załączny (AFiB Vistula)	„Nie była jedynie żoną swojego znanego męża” – o Hannie Hirszfeldowej i jej roli w zawodowym życiu Ludwika Hirszfelda	Weronika Zimoch (UMK)	Rola rodziny i najbliższego otoczenia w rozwoju zainteresowań historycznych i w badaniach archeologicznych Zofii Szembekówny (1885-1974)
14.20-14.40	Dorota Gajda-Szczegielniak (ANS – WSZiA)	Chemia życia i chemia władzy, czyli jak Michalina i Maria Mościckie współtworzyły legendę „Króla Azotu”	Justyna Sowińska, Barbara Sypko (AP w Opolu)	Opiekunowie dziedzictwa Jana Dzierżona: rola rodziny w pracy badawczej i zachowaniu spuścizny
14.40-15.00	Marita Jagiełłowicz (UAM, BU w Poznaniu)	Rola Ewy Młodziejowskiej w życiu naukowym i artystycznym Jerzego Młodziejowskiego (1909-1985)	Michał Piłat (UG)	W cieniu kaszubskiego polonocentrysty. Rodzina, współpracownicy i organizacje w działalności Andrzeja Bukowskiego
15.00-15.30	Dyskusja		Dyskusja	
15.30-15.50	Przerwa kawowa			
	Sesja 5 – sala AB.0.08		Sesja 6 – sala C.0.39	
15.50-16.10	Agnieszka Gołda, Katarzyna Tałuc (UŚ)	Maria (1931–2022) i Zbigniew (1931–2024) Żmigrodzcy – wspólne życie i pasje	Ewa Solska (UMCS)	Alians uczonych. Bliscy w nauce i życiu Marii Skłodowskiej-Curie
16.10-16.30	Karolina Zięba (AN w Krakowie)	Małżeństwo Bujwidów – owocne partnerstwo w służbie nauki i oświaty	Paulina Orłowska (UW)	Wędrowiec i jego cienie. Friedrich Nietzsche a rodzina Ernesta Fino
16.30-16.50	Jolanta Kolbuszewska (UŁ)	Małżeństwa w nauce. Różnice w przebiegu naukowych karier na przykładzie Wandy i Bogumiła Zwolskich	Marek Białokur (UO, Instytut Śląski w Opolu)	O tych, którzy stoją w cieniu, ale na chwilę zostali oświeceni. Rzecz o podziękowaniach
16.50-17.20	Dyskusja		Dyskusja	
17.20-17.40	Przerwa kawowa			

	Sesja 7 – sala AB.0.08		Sesja 8 – sala C.0.39	
17.40-18.00	Patricia García-Montón González (UŚ)	Jolanta Maurin Białostocka. Niekompletny portret historyczki sztuki	Monika Jania-Szczechowiak (UŁ)	Nieobecni, wymagający, zdolni do poświęceń... Ojcostwo/Tacierzyństwo w relacjach autobiograficznych naukowców-migrantów (1970-2020)
18.00-18.20	Jakub Nowocin (UAM)	Między szkołą a uczelnią. O karierze naukowej doc. Wisławy Knapowskiej	Anna Brzezińska (UŁ)	„Poznałam moje dziecko dopiero po śmierci...” Doświadczenie rodzicielstwa z perspektywy pracy akademickiej w świetle wspomnień polskich historyczek i historyków
18.20-18.40	Monika Janusz-Lorkowska (UŁ)	Badaczka i jej zaplecze: instytucjonalne i personalne sieci wsparcia w biografii naukowej Ireny Słońskiej	Dyskusja	
18.40-19.00	Dyskusja			
19.00-20.00	Kolacja			

24 kwietnia 2026 r. (piątek)

	Sesja 9 – sala AB.0.08		Sesja 10 – sala C.0.39	
10.00-10.20	Maria Ujwary (UIK)	<i>Kształtowanie polskiej szkoły bromatologii: współpraca i rola kobiet</i>	Patrycja Szczurek (Archiwum UJ)	<i>Życie i działalność Jadwigi Semkowiczowej (1897–1983)</i>
10.20-10.40	Michał Damazyn (UMK)	<i>Doc. dr Ludmiła Roszko i Instytut Miłosierdzia Bożego. Nauka i wiara w okresie PRL</i>	Iwona Osłowska (badaczka niezależna)	<i>W cieniu Alvara. Elissa Aalto – architektka, która przez lata dbała o pamięć o mężu, wybitnym fińskim architekcie, projektancie i wykładowcy Alvarze Aalto</i>
10.40-11.00	Katarzyna Jarzyńska (UW)	<i>„Człowiek o niesłychanej skromności”. Maria Irena Chodzicka (1912-1976) jako współorganizatorka Połączonych Bibliotek WFiS UW, IFiS PAN i PTF</i>	Jerzy Klimczak (ECS)	<i>Joanna Latoszek – małżonka i strażniczka pamięci po prof. Marku Latoszk</i>
11.00-11.30	Dyskusja		Dyskusja	
11.30-11.50	Przerwa kawowa			
	Sesja 11 – sala AB.0.08		Sesja 12 – sala C.0.39	
11.50-12.10	Marcela Gruszczyk (UŚ)	<i>„Stojąc obok, a nie w cieniu” – Elżbieta Korfantowa i jej społeczno-polityczna aktywność</i>	Olga Płaszczewska (UJ)	<i>W cieniu Alfreda, w okowach historii — Łucja Jesionowska ze Sroczyńskich (1899-1979), żona krytyka</i>
12.10-12.30	Bartosz Łuczak (ChAT)	<i>O tej, która wyszła z cienia – arcykapłanka Izabela Wiłucka-Kowalska</i>	Katarzyna Krakowska (UŁ)	<i>„Żony swoich mężów”: figura żony w narracjach migracyjnych i egodokumentach polskich intelektualistów (1970–2020)</i>
12.30-12.50	Dorota Pietrzkiewicz (UW)	<i>Natalia Batowska – badaczka, organizatorka, żona</i>	Dariusz Chemperek (UMCS)	<i>Szymon Syreński (ok. 1540 – 1611) i przyjaciele. Jak doszło do wydania „Zielnika” (1613)</i>
12.50-13.20	Dyskusja		Dyskusja	
13.20-13.40	Zamknięcie konferencji – Sala Rady Wydziału Nauk Historycznych C.0.39			